

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus I. Jactura rerum Temporalium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

I.

TITULUS I. JACTURA RERUM TEMPORALIUM.

§. I.

*Aequū animō ferenda**Ex Veteri, & Novo.*

Tunc surrexit. Job. 1. 20. Divitiarum amissio est gravis oneris depositio. Hugo Card. hic.

Extende paululum manum tuam. Job. 1. 11. Sub vocabulo paululum intelligit dæmon omnia terrena bona, quibus florebat Job, ut interpretatur S. Gregorius l. 2. mor. c. 5. S. Thomas Aqu. Pineda. Bona omnia Jobi vocat paululum; quia non animæ. Sylveira in Matth. 16. c. 7.

Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est. Job. 1. 21. Abstulit, quæ dedit; nunquid periit, qui dedit? Tanquam diceret: abstulit omnia, auferat omnia; nudum dimittat me, & servet mihi se. Quid enim mihi deerit, si Deum habuero? aut quid mihi alia profunt; si Deum non habuero? S. Aug. l. 1. de Symb. c. 3.

Non timebo, quid faciat mihi homo: in me sunt Deus vota tua, quæ reddam, laudationes tibi. Pl. 55. 11. 12. Optimè sciebat Propheta, quod non tam sua Deus, quam seipsam, volebat. Et ideo ait, non timere se mala omnia ab homine inferenda: quia, licet hostis omnibus spoliaret; adhuc ad sacrificandum Deo seipsum retinet. S. Aug. hic: quæ vota reddam laudis tibi? Amo Deum meum: nemo hunc mihi eripit. Et meritò dicitur in illa superiori fiducia, *quid faciat mihi homo*: Sæviat homo; quid est ablaturus? aurum, argentum, pecora. Nunquid auferet vota, quæ reddam laudis Deo? Hugo Card. *non timebo, quid faciat mihi homo* exteriùs, cum bonum interius non possit surripere; per quod tibi placeo: quia in me, non extra, sunt Deus vota tua; illa scilicet, quæ desideras. Sylveira in Matth. 4.

Super hoc cælum turbabo, & movebitur terra de loco suo, propter indignationem Domini exercituum, & propter iram furoris ejus. Il. 13. 13. Nullus frangi debet, cum audit, quia disperdet Deus orbem terrarum: quia angustus est animi ejusmodi opinio. Nam, si altius spectes, invenies hoc esse pro nobis, quod putas esse contra nos. Judicabis hoc esse pro Mundo, quod adversum Mundum arbitraris. In bono disperdet orbem terrarum: erit enim cælum novum, & terra nova. Sanct. Ambr. lib. de Elia & jejun. c. 7.

Date, & dabitur vobis. Luc. 6. 38. O præclarā negotiationem! qualia contemnen-

tes, qualia recipimus? Sanct. Gregor. Naz. epist. 21.

Surgens venit ad patrem. Luc. 15. 20. Fames revocat, quem saturitas exularat: fames illi patrem dedit sapere; cui copia tulerat sentire genitorem. S. Chrysol. f. 2.

Ut ergo audivit, quia infirmabatur, tunc quidem mansit &c. Joan. 11. 6. Non dolendum de malo, quod reparari potest. Non multum movet Jesum amici morbus licet lethalis; quin potius eò intellectò immobilis manet, sese eòdem modò, ut antea, gerens. Quò docemur, indigna esse dolore mala, quæ solvenda, & reparanda, certò veniunt. Bæza t. 2. l. 8. c. 3. §. 9.

Absq; Synagogis facient vos. Joan. 16. 2. Rei unius jacturam leviorē facit lucrum aliarum. *Absq; Synagogis &c.* Glossæ ambæ: sed nē timeatis solitudinem: quia tot acquiretis, ut pro eis videamini ad gloriam Dei occidendi. Ejectis è Synagoga Discipulis, hoc vult Dominus esse eis solatio, quòd à Judæorum consorcio exclusi innumeros in Ecclesiam adducturi sunt. Did. Niss. D. infra Ascens.

Expedit vobis, ut ego vadam. Jo. 16. 7. Prudenter rerum leviorum jacturam æquanimiter ferimus, ut lucrum faciamus majorum. Absentia Christi corporalis quædam jactura erat; sed hōc nomine facile tolerabilis; quòd nisi ille abiret, advenire Spiritus S. non posset. Didacus Niss. D. 4. Pasch.

Modicum, & jam non videbitis me. Joan. 16. 16. Dum vita cælestis non perditur, parva sunt, & modica, omnia alia detrimenta. Bæza t. 3. l. 14. c. 22. §. 1.

Forſitan ideo discessit a te, ut æternum illum reciperes. S. Paulus Philemoni de Onesimo v. 15. S. Hieron. Si dominum non fugisset, nunquam venisset Romam, ubi Paulus erat vincus in carcere. Si Paulum in vinculis non vidisset, non recepisset fidem in Christum. Si Christi non habuisset fidem, nunquam Pauli effectus filius in opus Evangelij mitteretur. Ex quo paulatim, & per gradus suos, minister Evangelij est factus Onesimus; quia fugit à domino. Did. Niss. D. 4. Pasch.

Ex Patribus, & aliis.

Libenter terrena amittamus, cælestia tuamur. Totum licet Sæculum pereat, dum patientiam lucrificiam. Tertullianus l. de pat. cap. 7.

Non

Non est ille tibi ablatum, qui dedit; quamvis tibi ablatum fuerit, quod dedit. S. August. in Pl. 32.

Homo, qui prosperis rebus proficit; asperis quid profecerit, dicit. Cum enim mutabilitatem bonorum adest copia, non eis confidit: sed, cum subtrahuntur, agnoscit utrum eum non coeperint. Quia plerumque, cum adsunt nobis, putamus, quod ea diligamus; sed, cum abesse coeperint, invenimus, qui simus. Idem l. de vera Relig. c. 47.

Elifæus aspiciens Magistrum suum assumi, discit vestimenta sua: non enim habebat aliquid adstantem sibi, atque dicentem; quod iterum reversurus esset Elias. S. Chrysost. S. de Ascens.

Ideo (Fideles) comparantur ovibus; quia Mundi exuvia sine aliquo sensu doloris amittunt: nam sicut ovis tondentem se non increpat; ita nec justus cupiditatem se expoliantis acusat. Cassiodorus in Pl. 8.

Sunt multæ rationes, quare Dominus justos exponat tribulationibus, & auferat eis temporalia. Prima est, ne temporalibus adhaerant, & Deum derelinquant: sicut corvus non rediit ad Noe in arcam; & dicitur, quod cadavere aliquod illectus fuerit &c. Hugo Card. in Plal. 40.

Ad Senis cujusdam monasterium latrones ingredienti dixerunt ei: omnia, quæ in cella sunt, tollere venimus. At ille ait: quantum nobis videbitur filij tollite. Tulerunt ergo, quidquid invenerunt in cella, & abierunt. Obliti sunt autem Sacculum, qui absconditus erat in cella; quem senex tollens, secutus est eos, dicens: filij tollite, quod obliti estis in cella. Illi verò admirantes patientiam ejus, restituerunt omnia, & poenitentiam egerunt. Sanct. Bernardinus f. 28. Act. 3.

De S. Spe Abbate cæco per quadraginta annos ait Sanct. Gregorius 4. Dial. 10. Deus

venerabilem senem, dum exterioribus tenebris premeret; internam nunquam luce, & consolatione, destituit.

§. II.

Jactura labore partorum molesta.

Frustrâ feretis sementem, quæ ab hostibus devorabitur. Levit. 26. 16. Non dixit Dominus, non feretis; sed *feretis*, & *frustrâ feretis*: ut gravius esset supplicium, & poena acerbius. Joan. Cluniac. l. 51.

Prezium meum cogitaverunt repellere cucurri insiri. Psalm. 61. 5. hæc querelarum contra Saul maxima erat. De quo pretio loquitur? Lyran. pretium suum vocat duas filias Saulis, quarum primam promisit sibi dare in pretium pro bellis contra Philisthæos; & secundam, quam dedit David pro centum præputiis Philisthinorum. Pro earum amore David multas molestias, periculosa certamina, sitim, famem, tulit. Didacus Nißen. ser. 2. D. Refurr. §. 5.

Clamabat. Luc. 8. 8. JESUS memorans perditionem feminis. Illo clamore acerbum animi dolorem testatus fuit. Quid doluit? Verbi sui jacturam; cujus tres partes de quatuor pereunt. Sicut si ager medicinam propriis sumptibus longò studio paratam effundat. Idem ibid.

Fili, recordare &c. Luc. 16. 25. Tu vocas patrem, ego voco filium; ut te graviter doleas perdidisse, quod natus es. Adhuc voco filium; ut amarius doleas, perdidisse te, quod tibi gratia dederat, & natura: quia non habuisse, doloris non est tantum, quanta habita mœroris est perdidisse. Sanctus Chrysológus sect. 123.

Vide tit. Paupertas. §. 18.

TITULUS II. I D O L A.

Seu

IDOLOLATRIA.

§. I.

Origo.

Sunt quatuor causæ Idololatriæ: 1. Imbecillitas intellectus, non valens corporalia transcendere; ideo pulchrioribus attribuit divinam cultum. His accidit, quod, eunti ad curiam regis, credit quemcumque bene indutum regem esse. 2. Adulatio, quæ regibus, & dominis, divinum cultum præstiterunt. 3. Carnalis affectus ad filios, & consanguineos; quibus post mortem statuas posuerunt. 4. Malitia diaboli. Multi non ore, aut corde, sed factis, plures deos credunt: qui corpora cœlestia putant in voluntatem hominis

influere: qui obediunt regibus plus, quam Deo: qui filios plus diligunt, quam Deum. Venefici, magi, incantatores. S. Thomas Aqu. O. pusc. 3. c. 2.

Quibusdam imaginibus posuerunt idololatriam virtutem præstandi honores, seu dominationes, atque prælationes; aut artes, aut eloquentiam. Et imagini muscæ, sub certa constellatione sculptæ, attribuerunt virtutem fugandæ muscæ ab omni loco, in qua ipsa foret. Similiter & imagini scorpionis fugandæ omnes scorpiones à civitate, vel regione, in qua sculpta esset. S. Bernardinus t. 1. f. 10, art. 1.

§. II. Di-